

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לתולדות הנצרות: הכנסייה הקדומה - 24159

תאריך עדכון אחרון 12-09-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע הדתות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר יונתן מוס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yonsmoss@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש במייל

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

נסקור סוגיות יסוד בתולדות הנצרות ובהתהוות ההגות, הפולחן והמוסדות מימי ישוע ופאולוס ועד סוף עליית האסלאם. בין הנושאים שיידונו: עיקרי האמונה (השילוש; התאנשות; חטא וחסד, הגאולה); סקרמנטים וליטורגיה; צמיחת הנזירות; יחסי כנסייה ומדינה; והיחס אל האחר (מינים, יהודים, נשים).

מטרות הקורס:

הקניית ידע רחב ויסודי בתולדות הנצרות המוקדמת והבנה ביקורתית לסוגיות מרכזיות בהתפתחותה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

ידע יסודי בשורשי הנצרות

דרישות נוכחות (%) :

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

(1) מבוא: בין אחדות לגיוון, בין דת להיסטוריה, בין אמונה לפולחן

(2) ישו/ע 1

(3) ישו/ע 2

(4) פאולוס: אבי התאולוגיה הנוצרית

(5) יוחנן, עברים וחזיון: קהילות נוצריות לקראת סוף המאה הראשונה

(6) המאה השנייה: גנוסטיות, הרזילוגיה והתמסדות

(7) המאה השלישית: התפשטות, רדיפה והתעמקות

(8) המאה הרביעית: המפנה הקונסטנטיני

(9) שלהי המאה הרביעית: מדת הקיסר לדת הקיסרות

(10) המאה החמישית: המחלוקות הכריסטולוגיות

(11) הרצאת אורח

(12) המאות השישית והשביעית עד עליית האסלאם וסיכום

חומר חובה לקריאה:

קטעים מהברית החדשה (כולל הבשורה ע"פ מתי והאגרת אל הרומים, בכללותן).

קטעים נבחרים מאירניאוס, הכתבים הגנוסטיים, אוריגנס, יוחנן כריסוסטומוס, אמברוסיוס, אוגוסטינוס.

א. קליינברג, הנצרות מראשיתה ועד הרפורמציה

א.קופסקי וס. רוזר, האמונה הנוצרית הקדומה

י. כהנא, גנוסטיקה

H. Chadwick, The Early Church

B. Ehrman and A. Jacobs, Christianity in Late Antiquity

P. Rousseau, The Early Christian Centuries

B. Ehrman, The New Testament: A Historical Introduction to the Early Christian Writings

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

מבחן ממוחשב בחוות המחשבים 85 %

מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
15 %

מידע נוסף / הערות:

מבחן ממוחשב